

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

III. EVFOLYAM, 13. SZÁM.

Ara: 30 filler.

1961. JÚNIUS 19.

Kedves felvételiző barátunk!

Ismeretlenül szólunk ma még hozzád. Nem tudjuk, biztos felismerés, vagy csak homályos elképzelés vezetett a jelentkezésednél. Talán most még nem is érdekes, hiszen mindkét esetben sok újat tudsz meg a „golyáéven” — a középiskolától oly idegen első évfolyamon — az egyetemről, a közgazdász hivatásról.

Ha felvesznek... reménykedjünk egyelőre benne — megtudod majd, hogy a külkereskedelmi szak is komoly munka és nem külföldi kényutazás, vagy saját üzletelés, hogy az iparszakosokért versenyeznek a vállalatok — de kevés van belőlük, pedig milyen fontos lenne, ha az üzemek gazdasági feladatainál a mérnökök mellett ott állnának a szakképzett közgazdászok is.

Tapasztalod, hogy a belkereskedelmi szakon a „nagyok” már komoly áru-mérlegeket készítenek, úgy, mint az üzlethálózat irányítói, hogy a számvitelezéseket szinte minden évben megjelennek a ma vezető állású régi hallgatóink: „Adjatok egy jó könyvelőt” jelszóval. A pénzügyeseket várja a bank, az OTP, a vállalatok pénzügyi osztálya, s bizony könyvelésben sem ők az utolsók.

Rájössz majd, hogy nehéz a matematika, a filozófiatörténet, s a számvitel sem mindenkinek megy. De ha ügyes vagy, megtalálod a tanszéket, a könyvtárat, ahol segítenek a tárgyak elsajátításában.

Megismerkedsz az egyetem épületével. Lehet, hogy az első összejövetelt a 300 valahányas szobában még lekésed, mert nem ismered ki magad. Megismerkedhetsz a városal, társaiddal — a tanárokkal, KISZ-szervezetünkkel.

Reméljük, hogy felvesznek, s mi is megismerkedhetünk veled. Megtudjuk, rendes, szorgalmas, derék ember vagy. Szereted a szakmat, érdekel a tudomány, s társaiddal, a KISZ-munkával szemben sem vagy közömbös. Reméljük, ilyen vagy, s jó tulajdonságaidal, munkáddal gazdagodunk — reméljük, jól választottunk.

Felvételi vizsgák délelőttieknek július 3-tól 7-ig, levelezőknek június 26-tól július 1-ig

Egyetemünkre 420 délelőtti hallgatót vesznek fel — a jelentkezés újra ezren felül — folytatják az előfelvételt

Néhány nap múlva megkezdődnek egyetemünkön a felvételi vizsgák, ahol a jelentkezők írásban és szóban tesznek bizonyosságot képességükről, alkalmasságukról. Ebben az időszakban nemcsak a jelentkezőknek lesz nehéz, hanem felvételi bizottságainknak is, hiszen a mindkét csoportban ezren felüli jelentkezési számból kell kiválasztaniuk

420 délelőtti és 400 esti hallgatót.

(A 420 délelőtti hallgató számából természetesen le kell vonnunk a már tavaly előzetesen felvett 130, egy évet munkában töltött hallgatót.)

Egyetemünkön az idén a következő szakok indulnak: ipari, belkereskedelmi, külkereskedelmi, általános, földrajz-specializáció pénzügyszak, számviteli specializáció agrár-pénzügy specializáció, tanári „B” és a terv-matematika szak.

Legtöbb hallgatót az ipar szakra vesznek fel (130),

ezt követi a belkereskedelmi szak (80), a külkereskedelmi (60) hallgatóval. Emelkedik az agrár-pénzügy specializáció létszáma és ugyancsak egy 20 fős csoport indul a terv-matematika specializáción.

Az előfelvételi rendszer eddigi tapasztalatai alapján az

Egyetemi Tanács úgy döntött, hogy ez évben is alkalmazza ezt a rendszert. A felvételi anyaga az általános gimnázium matematika és történelem anyaga.

A jelentkezés nagy száma mellett jó eredményeket várhatunk a felvételi vizsgáktól azért is, mert sokan jártak előkészítő tanfolyamra, hogy felfrissítsék a középiskolai anyagot.

A felvételi bizottságok július 10 és 15 között döntenek a jelentkezések ügyében

és a vizsga eredményéről az egyetem írásban értesíti a hallgatókat és középiskoláikat.

Üzemi gyakorlatok külföldön

Mindenképpen hasznos és fontos a nyári üzemi gyakorlat, de különösen érdekes és élvezetes, ha valakinek arra van lehetősége, hogy külföldön végezze.

Ezen a nyáron öt külföldi egyetemen, illetve főiskolával történt megállapodás eredményeképpen 32 hallgató utazik az NDK-ba, Lengyelországba és Bulgáriába, és körülbelül ugyanennyi külföldi diák jön hozzánk.

Már elkészültek a programok, megkapták témáikat a hallgatók. A belkereskedelmi és számvitel szakosok 12 fős csoportja a lipcei Kereskedelmi Főiskolán és lipcei kereskedelmi vállalatoknál végzi majd gyakorlatait. A belkereskedelmi az áruházak, kiskereskedelmi vállalatok munkáját tanulmányozzák, megismerkednek az NDK-ban elterjedt új kiszolgálási for-

mákkal, és az új vállalati szervezéssel. A számvitel szakosok a német belkereskedelmi vállalatok rendszerét tanulmányozzák majd.

A külkereskedelmiek megkapták már témáikat, s hogy eredményes munkát végezhesenek külföldön, két hétig a megfelelő magyar vállalatoknál gyűjtenek anyagot dolgozatukhoz. Például, aki a magyar textilmérterárak elhelyezési lehetőségei az NDK-ban című témát kapta, az a Hungarotex-nél készül föl a német külkereskedelmi vállalatnál végzendő munkájára. Ez a rendszer lehetőséget nyújt arra, hogy alapos munkát végezzenek az üzemi gyakorlaton azok, akik külföldre mennek.

Az itthoni külker vállalatnál eltöltött kétheti idő arra is jó lesz, hogy a hallgatók összehasonlítást tehessenek egyes módszertani kérdésekben, a

magyar, illetve külföldi külkereskedelmi munkát illetően.

Leggazdagabb programja kétségtelenül a földrajz szakos csoportnak lesz. Témáik is, az egyes tájegységek gazdasági kérdéseire kapcsolódnak. Beutazzák az NDK fontos iparvidékeit. Drezda környékén a barmaszéntepeket és a hozzákapcsolódó iparvidéket nézik majd meg. Az ezzel kapcsolatos téma: a vidék energiagazdasága. A tengerparton a hajógyártás, halkombinát és kikötő lesz úti céljuk; feldolgozzák az északi vidék gazdasági fejlesztésének kérdését.

Lipcsében az egyetemen megkapják a témákkal kapcsolatos konkrét anyagot és itt dolgozzák fel az utazások tapasztalatait. Tesznek még néhány kisebb utazást Lipcse környékén, itt a vegyipart nézik meg.

Hogy még sikerebb legyen a tanulmányút, a vizsgák végétől huszonharmadikától, elsejéig az elutazásig, a tanszék rendszeres előkészítést ad, a rendelkezésre álló, többnyire az NDK kulturális intézetétől kapott anyagok alapján. Igen komoly, színvonalas dolgozatokat vár a tanszék a földrajzszakos hallgatóktól, s hogy ezt elkészíthessék, arra bizonyára meg lesz minden lehetőségük.

Eredményes munka feltételei, hogy a hallgatók értsék annak az országnak a nyelvét, amelyikben résztvesznek a gyakorlaton. A külkeren nincs is hiba, igaz, hogy feltételül jelölték meg, legalább jót érjenek ej a kívánt nyelvből. A földrajz szakos csoportnál úgy oldották meg a kérdést, hogy a kísérő tanszéki oktatók tudnak németül, így segítségére lehetnek a hallgatóknak a német nyelvű anyagok feldolgozásában. A másik két csoport már nem áll ilyen jól a nyelvel. Ilyenkor is látszik, hogy érdemes nyelvet tanulni, nemcsak a külkereskedelmi szakon.

A külföldi utazás a komoly munka mellett érdekes élményt is jelent, műemlékek megtekintése, kulturális események, egy kis szórakozás sem fog hiányozni a programból.

Vitazáró
Menzabajok — menzagondok
Hol töltöd a nyarat?
Ambiciópótlékot is adjunk
Kabalák

Az 1961—1962-es tanév újdonságairól

Az oktatási reformmunkálatokkal kapcsolatban sok érdekes javaslat és ennek következtében változás is történik egyetemünkön. A változások közül aziránt érdekelődtünk, amelyek az 1961—62-es tanévet is érintik. Erről az oktatási osztálytól kaptunk felvilágosítást.

Az egyetemen már az elmúlt évben folyó kísérletek közül az egyetemi tanács eredményesnek és folytathatóknak ítélte meg az egyévi munkához kötött előfelvételi rendszert. Az oktatási osztályhoz a napokban érkeztek be a vállalatok jellemzései, amelyek szintén jónak tartják ezt a kísérletet.

Ugyancsak vizsgálta az egyetemi tanács, hogy milyen haszna volt az évközi munka hatékonyabbá tételében a vizsgakísérleteknek. Megállapították, hogy vannak tárgyak, ahol jól sikerült és ezekből más csoportokra is ki kell terjeszteni, más tárgyaknál pedig nem vált ez be, mert háttérbe szorult az évközi munka és a vizsgákat lényegében „kisvizsgák” helyettesítették. A vizsgakísérleteket nem tudjuk mind leírni, csak annyit, az első évesek filozófiából az eddigi kollokvium helyett aláírást kapnak, másodéven a dialektikus materializmusból gyakorlati jegyet és csak a történelmi materializmus befejezésével szigorlatoznak filozófiából. Ez a rendszer a szemináriumi munkát kívánja erősíteni.

A kísérletekhez tartozik az úgynevezett évközi terme-

lési gyakorlat, az, hogy az órák egy részét üzemekben, intézményekben használták fel a hallgatók. Igen sikeres volt a számvitel-tanszék Csepelen folytatott ügyvitelgépesítési gyakorlata és ugyan-csak a külkereskedelmi tanszék heti egyszemélyes vállalati foglalkozása. Használó évközi termelési gyakorlatot vezet be az idén például a pénzügy-tanszék.

A tantárgyak terén is történi változás. Eddig csak az úgynevezett alapozó vagy általános tárgyakból indítottak alternatív szemináriumot, az idén azonban szak-tárgyból — föltehetően a vendéglátóipar, a szövetkezet-ügy vagy felvásárló kereskedelem témáiból indít két speciális szemináriumot a belkereskedelmi tanszék. A pénzügy-tanszéken a nemzetközi pénzügy ezután alternatív tárgyként kerül oktatásra. A most kibontakozó agrár-pénzügy-szakon újdonságként kerül tanrendbe a mezőgazdasági vállalatok tervezése, szervezése, a negyedéves „B” szakon pedig neveléstörténetet tanítanak. A matematikakutatás bizonyos bővülését jelenti az, hogy a másodéven egyes szakokon valószínűségi-számítást tanítanak majd.

Kísérletnek tekinthető és a vizsgák csökkentését szolgálja az ipargazdaságtani tárgyak koncentrációja, amely szerint ebben az évben a harmadévesek csak egy ipar tárgyat; az ipargazdaságtant hallgatják nagy óraszámában, és a vállalati tervezést negyedéves korukban tanulják.

Tanácsülés az ipari karon A matematikai módszerek érdekében

A matematikai módszerek alkalmazásáról s az ezzel kapcsolatos egyetemi tennivalókról tartott vitát nemrégiben az ipari kar kibővített tanács ülése. Megyeri Endre dékánhelyettes jelentését azzal kezdte, hogy a matematikai módszerek alkalmazása több szempontból új feladatokat állít egyetemünk elé. E feladatok megoldása érdekében már tettünk bizonyos lépéseket. Kisdolgozásra került a korszerű követelményekkel szemelő matematika-oktatás terve, az elmúlt tanévben létrejött a terv-matematikai specializáció és ez évben pedig ha szerény keretek között is, de megindult az oktatók matematikai továbbképzése is. A kezdeti lépések ellenére meg kell mondani, hogy

az oktatás és a tudományos kutatás terén elmaradtunk az élet ilyen irányú követelményeitől, s jelenleg nincsen olyan átfogó reális tervünk,

mely biztosítékot nyújtana az elmaradás felszámolására. A legsúlyosabb fogyatékossg a közgazdasági tárgyakat oktató tanszékeinken tapasztalható. E tanszékeink sem a matematikai apparátus megismerésére, sem pedig a matematikai módszerek alkalmazására nincsenek kellően felkészülve. Eppen ezért oktatóink matematikai képességét nem tekinthetjük megoldottnak. Helytelen csak az egyéni szándékra bízni a matematikai továbbképzést.

Megyeri elvtárs előterjesztését élénk vita követte, melyben a felszólalók hivatkoztak arra, milyen furcsa helyzet, hogy

a tudományos élet maradt le a gyakorlattól és hogy

egyetemi szinten még nem tapasztalható megértés a matematikai módszerek iránt,

mikor a gyakorlatban a népgazdasági tervezésben már felhasználják ezeket a módszereket.

Többen szölkáltak arról, hogy az egyetemen a tananyagokban hogyan tudnák felhasználni a matematikai módszereket és vajon szükséges-e egy külön programozási részleg, amely aztán a különböző tananyagokhoz kapcsolná ezeket a módszereket.

A vitában többen amellet foglaltak állást, hogy nem kell külön programozási részleg, hiszen az oktatók matematikai továbbképzése is. A kezdeti lépések dominálnak és az ott dolgozók tudják legjobban eldönteni hol, milyen módszereket alkalmazhatnak. Eppen ezért fontosnak látszik az a javaslat, hogy az oktatók matematikai továbbképzésénél az önkéntességet meg kell szüntetni.

A kari tanács egyértelműen a matematikai módszerek alkalmazása mellett foglalt állást és úgy döntött: felkéri az Egyetemi Tanácsot tegeren lépéseket annak érdekében, hogy más karokon is megértsék e módszerek jelentőségét és megtegyék az első lépéseket alkalmazásuk terén.

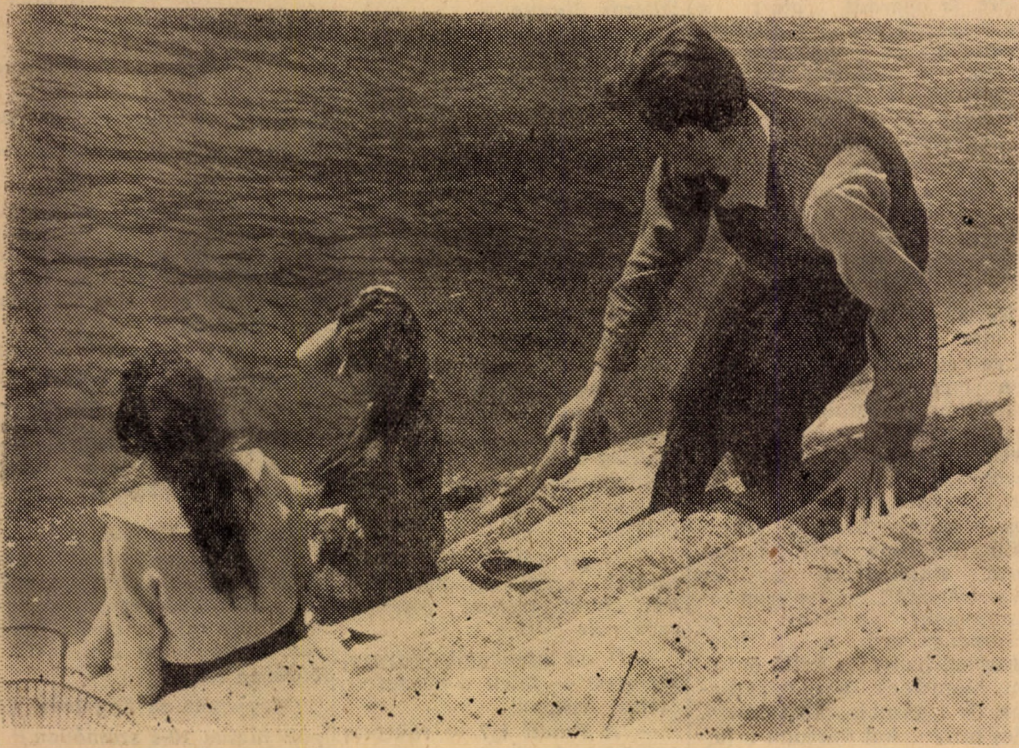
FELHÍVÁS!

Felhívjuk kedves előfizetőink figyelmét, hogy lapunk a nyári szünet alatt nem jelenik meg. A szünet utáni első megjelenés szeptember 12-én lesz.

Az erre az időre szóló előfizetések összegét átvisszük a következő negyedévre.

Szerkesztőség

Egy kedves kép a fotókiállításról

Varga János: Duna-parton

A művészeti csoportok munkájáról, terveiről

Egyetemünk kulturális csoportjai és szólistái a tanév folyamán, az egyetemi rendezvényeken kívül, számos üzemben, iskolában, kulturális seregszemlén is felléptek. Sajnos, nemcsak arról nem tud egyetemünk hallgatói, de sokszor még az egyetemi fellépésükről, a megfelelő szervezés ellenére sem. Ezért szeretnénk most röviden ismertetni az egyetemi kultúrosztály ez évi eredményeit, s a következő tanévre vonatkozó — remélhetőleg mindenkit érdeklő — terveit, melyekről Barabás Dénes, a kultúrosztály vezetője adott tájékoztatást, aki erejéhez mérten igyekszik mindig megtenni mindent, hogy az egyetemi kulturális élet a lehető legteljesebb mértékben kibontakozhassék.

Először is egy kis statisztikát. A szólisták (énekesek, szavalók stb.) a tanév folyamán tizenhárom esetben léptek fel. A színjátszók hatszor, az énekkar tizenkilencszer, a néptáncosok pedig kilencszer. Az ifjúsági dzsessz együttese két hangversenyt adott.

Ezek az egyszerű számok, mégis nagyon sokat mondanak, s dicsérik mindazokat a hallgatókat, akik a tanulás mellett időt tudtak szakítani arra, hogy aktívan bekapcsolódjanak az egyetemi kulturális élet áramkörébe, valamint mindazokat, akik, bár nem léptek fel, elősegítették, hogy különböző kulturális csoportjaink és szólistáink tehetségükhöz mértén felépíthessék, tovább fejlődhessenek.

Először is néhány szót az énekkarról.

A kultúrcsoportok közül a legtöbbször lépett fel s a legtöbb hallgatót is foglalkoztatja. Az év folyamán nagyon komoly fejlődést mutatott. (A Rádióban is fellépett.) A tavaszi hangverseny, ahol az ELTE, a Műegyetem és egyetemünk egyesített énekkara szerepelt, azonban inkább csak korlási sikert hozott. Kissé korai volt ez a fellépés. A három kar nem forrott még össze, kevés volt a közös próba, mindegyik karmester csak a maga vezényelte számokat tanította be jól, s így bizony komoly egyenetlenségek mutatkoztak. Ennek ellenére, mint mondtam, komoly erkölcsi sikert hozott a hangverseny, s egyben nagy lépést is jelentett a különböző egyetemi kulturális életének egybehangolása, megismerése felé vezető úton.

A népi táncok

az áprilisban egyetemünkön megrendezett „Magyar tájak — magyar táncok” című kifestőverseny végleg bebizonyította — szakértői vélemények szerint —, hogy ismét az országos élvonalba került, amelyből 1956 után kiszakadt. A fesztiválon három szakaszban léptek fel: a Bihari Együttes, mely Dijonban és az Építők Együttese, mely Nizzában nemrég óriási sikerrel szerepelt. A fesztiválon egyetemünk táncos zenekara bebizonyította, hogy a négy együttes között lényeges különbség nincs, sőt, talán a mérleg a mi javunkra billen.

Sajnos az együttes további fejlődésének számos objektív akadály van (elsősorban pénzügyi), így aztán esetleges külföldi hangversenykörútról szó sem lehet. Mindenestre az itthon elért eredmények is nagy jelentőségűek, melyek közül megemlíthető a TV-ben történt fellépés is.

A szólisták az énekkarral együtt többször is felléptek. (A többi között a főtéri gyermekvárosban.) Ugyanakkor önálló esteket is adtak. Nagy sikert aratott a második félévben Tóth Iván gondnoka és Drahoty Szabó Rózsa szavalóestje.

A színjátszók

az év folyamán két darabot mutattak be: az ... És a hol-

tak újra énekelnek négy, az Üzlet az udvarban két előadást ért meg. Az ifjúsági dzsessz két hangversenyt adott, mindkettőt most májusban, ezenkívül azonban majd minden héten fellépett ótórái teákon, egyetemi bálokon és számos meghívásnak is eleget tett.

Nyáron a kultúrgárda kéthetes üdülésre — vagy ahogyan Barabás Dénes mondja — inkább edzőtáborba megy Balatonkenesére, hiszen ez idő alatt két fellépésük is lesz a kenesei Honvéd Üdülőben, s ezenkívül a színjátszók, a tánc- és a zenekar tovább folytatja próbáit. — Nyáron a kultúrgárdából mintegy százhusz ember fog üdültetésben részesülni.

Ősszel Tóth Iván és Drahoty Sz. Rózsa estjét megismétlik, de mellettük sor kerül Siklósi Béla zongoraestjére, valamint Egressy Iolya ária- és dalestjére. A színjátszók az Üzlet az udvarban című darabot az egyetemen már nem fogják előadni, elneben már a nyári üdülés alatt megindulnak egy ötszereplős új darab próbái. Hans Pfeifer: A lampionok ünnepe című darabja ez, melynek bemutatójára az ősszel kerül sor. A darab Nagasakiban játszódik, amikor egy USA-bizottság, melynek tagjai sorában található az atombombát ledobó őrnagy is, a bomba hatását igyekszik kivizsgálni. A dráma bemutatója után a színjátszók másik csoportja szintén új darab betanulásába kezd.

A tánckar már tanulja Náf-rádi Szüret című tánckompozícióját, melyet a szerző egyetemünk tánckarának írt. Itt emlíjük, a bemutató szintén sikert arat.

Az Ifjúsági Jazz

komoly fejlődést ért el, és az ősszel újabb önálló esteket ad majd, az egész budapesti egyetemi ifjúság örömeire.

De örömhírrel szolgálhatunk a komoly zene kedvelőinek is. Megfelelő számú jelentkező esetén a kultúrosztály bérleti hangverseny-sorozatát indít, olcsó helyekkel, hogy elősegítse a zeneirodalom megismerését és fokozza a komoly zene iránti érdeklődést. A nemrég megalkult Belügyminisztériumi Szimfonikus Zenekar részvételével indulna meg az előadássorozat ismert előadó-művészek fellépésével. Bizunk benne, hogy a kultúrosztálynak ez az elismerésre méltó kezdeményezése kedvező visszhangra talál egyetemi hallgatóink körében, s az ősszel megindulhat az előadássorozat.

Mióta a kultúrosztály a KISZ keretében működik, a KISZ és a KISZ-alapszervek közötti kapcsolat lényegesen megjavult, az alapszervek aktívahálózat — néhány kivételtől eltekintve — jobban, teljes erőbedobással működik, így remélhető, hogy ősszel már nemcsak a különböző művészeti csoportok, de az alapszervek kulturális munkájáról is csak dicsérről írhatónk.

Sz. E.

Táborozás — üdülés — nyári munka

Hol töltöd a nyarat?

Javában folynak a vizsgák. A hallgatók kis csoportokban állnak a tanszékek előtt, s várják, mikor kerül rájuk a sor.

Most dől el, ki hogy gazdálkodott idejével az év során. Izgalmas várakozás. Ilyenkor mindenről szabad beszélni, csak a tanulásról nem. Jaj annak, aki szöveget hozza. Sok helyen egy forint büntetés jár érte. Inkább humoros történetek járják, vagy — mivel közeleg a vakáció — a nyári tervekről beszélgetnek.

A folyosó egyik végén K. Ilona és Gy. Ádám beszélget. Nem illik ugyan, de odafigyeltem.

— En Bodakajtorba megyek a kollókviumok után — mondja Ilonka. Ott lesz majdnem az egész csoport. Érdekes a tábortábor élet, s egy kis fizikai munka sem árt. Aztán lehet, hogy az Egyetemi SC által rendezett edzőtáborba, a Bükkhegységbe megyek. A nyarat a Balaton mellett fejezem be. Természetesen mindehhez pénz is kell, majd középiskolásoknak fogok korrepetálni, tavaly 15 forintot kaptam egy óráért.

Gy. Ádám már nem elégszik meg a hazai látványossággal, ő az NDK-t szeretné megismerni. Egyik Lipcsében lakó barátjával megegyeztek: az illető három hetet tölt Budapesten, ő pedig az NDK-ban. Szeretné megnézni a nagyobb városokat, s főleg a drezdai képtárat, amely nemrég kapta vissza a Szovjet-

uniótól a megmentett világhírű alkotásokat.

Közben egyiküket vizsgára szolgáltatták, s így abbamaradt az érdekes beszélgetés. Továbbmentem. T. Imrével találkoztam. Ő is építőtáborba megy, Berentére. Aztán egy sátoráborozást vezet a Balaton mellett, s így köti össze a kellemest a hasznossal.

W. Mária az ipar I/2-ből Pakson nyaral majd. A költőpénzt előtte keresi meg.

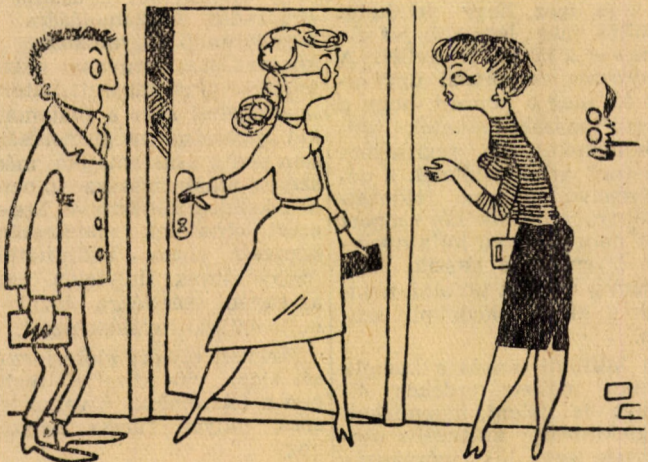
Paks, Bükk, Balaton, Lipcse, Prága és még sorolhatnám sokáig. Mindenki dolgozik egy keveset, s aztán nyaral az ország — vagy más országok legszebb helyein.

Már azt hittem, hogy a nyári vakáció eltöltésének összes lehetőségeit kimerítettem, amikor összefutottam két vidéki évfolyamtársammal. Legnagyobb meglepetésemre közölték, hogy Budapesten töltik a nyár nagy részét, mert év közben nem értek rá igazán megismerkedni a várossal. Megvan itt minden ami egy sikeresnek ígérkező nyaraláshoz kell: strand, szabadtéri színpad, mozi, s kirándulhatunk a környező hegyekre, vagy sétázhajozhatunk a Dunán. Várnak a múzeumok, képtárak, műemlékek. Kell ennél több?

Megadtam magam. A szorgalmas tanulás után megérdemlik, hogy pihenjenek, szórakozzanak, felüdüljenek. Használjuk ki a vakáció minden napját okosan.

Horváth Emil

TÁJÉKOZÓDÁS VIZSGA ELŐTT

Bőgni kell az egysért?

Vita-Vita-Vita

Egy jobb sorsra érdemes vitáról

Az összefoglaló jogán

Milyen cél vezette a szerkesztője, mikor hat lap számmal ezelt vitát indított a munkás-paraszt hallgatók tanulmányi eredményeiről? Erre a kérdésre kell először válaszolnunk, mielőtt a részletekre térnénk.

A felelősségért felkeltése volt a célunk, különösen ma-gukban az érdekeltekben, kicsit az egyetem oktatóiban, a KISZ- és párttagokban az iránt: vajon megteszünk-e mindent, hogy a tehetséges munkás-paraszt hallgatók közül a legjobb, marxista szakemberek kerüljenek ki.

Mit tagadnánk, a célunkat, hogy nyilvánosságra kerüljenek az erről a kérdéstről alkotott vélemények — nem tudtuk elérni. Bár a vita során több elvi kérdés világossá vált — megismerkedtünk egyes tanszékek e területen végzett munkájával is — néhány tendenciát tisztázódott — a vita, különösen a hallgatók, maguk az érdekeltek részéről részvétlenségbe fulladt. Nem mérhetjük le, hogy a szinte egyénekenkénti „értékelésünk” kiből, milyen visszhangot váltott ki. A vitacikkre egyetlen újságba „kírt” rossz munkát végző hallgató sem választott. Csak a nagyon megsértett harmadéves belkereskedelmi szakos hallgatókkal alakult ki egy vitánk, s ezen a közös megbeszélésen sikerült aztán tisztázni, hogy a tanulás iránt érzett kollektív felelősségük annak idején még nem alakult ki. Talán remélhetjük, hogy a heves vita egy kicsit elősegítette a szakon már korábban megindult pozitív irányú fejlődést.

A vita jóformán

csak a lap ügye maradt. Néhány alapszervezeti vezetőségi tagtól és tanártól eltekintve, alig kaptunk segítséget, hogy érdemben váljunk a vita. Különösen feltűnő, hogy a KISZ-szervezet vezetői, s mint testület is elzárkóztak a vitától. Igaz, több helyről hallottuk különböző okokra való hivatkozással, hogy ez a vita nem aktuális. Az is világos, hogy a párt-szervezet a nevelőtanári rendszer életrehívásával a legtöbbet tett e téren — mégis azt kell mondanunk több figyelmet, nagyobb nyilvánosságot érdemelt ez a téma. A szocialista szellemű szakemberek, a tanárképzésnek lényeges kérdése, hogy milyen szakemberek lesznek a munkások, parasztszervek gyermekei! S az a bizonyos különbség az átlagok között vitathatatlannal fennáll. Hogy akarunk változtatni a helyzeten, ha azt sem tudjuk pontosan miből ered, a körülményekből, az egyéni hanyagságból, vagy az egyetemi nevelőmunka hiányosságából? Ezért úgy látjuk a KISZ-szervezetnek, amely az elmúlt évben igen nagy intenzitással és eredményesen is fordult a tanulás kérdése felé — széleskörűen eleméznie kell, miért is maradt alatta a munkás-paraszt hallgatók eredménye az egyetemi átlagnak, itt, ahol a főtárgy megismerése a munkásosztály gazdasági és politikai harcának elmélete, gyakorlata. Több olyan elemző írás kellett volna, mint a „Hol a többlet, melyet egyetemünk a munkás-paraszt hallgatóknak nyújt?” s akkor nem hiányoznának a konstruktív javaslatok sem.

Nézzük ezután a részleteket. A vita meglehetősen szűk körű és egyoldalú volt. Lényegében megmaradt a vitaindító szándékos egyoldalúságnál. Az az alapállás, hogy az eredmények megítélésénél a „körülményekre” mind kevésbé lehet hivatkozni nem volt káros — de szándékosan egyoldalú beállítás volt. Eppon ezért alkalmaztuk ezt az „absztrakciót”, hogy élesen rámutassunk, jónéhány rossz eredmény nem a körülményeknek, hanem a kellő öntudat hiányának, a hanyagságnak és lógásnak köszönhető. Éles bírálatokat vártunk a lap hasábjaira a KISZ-vezetők, kollégák tollából, amelyben

elítélik a hanyagokat — saját hiába. Csak az jelent meg, amit riportereink írtak.

Egy széleskörű vitában persze annak is ki kellett volna derülni, hogy mennyiben egyoldalú a szándékos beállításunk. Bár valóban megváltozott a kulturálódás lehetősége — és foka is ezeknél a társadalmi osztályoknál, nem biztos, hogy az elmúlt évek elegendő időt adnak a lemaradás felszámolására. A kulturális átalakulást tehát fejlődésében kell nézni, s nem kategorikusan kizárni azt a lehetőséget, hogy még ma is élhetnek egyes fiatalok elmaradott környezetben.

Bár nem alakult ki róla vita, meg kell említeni, hogy az eredmények okainak kutatásánál igen figyelemre méltó az egyik cikknek az a megállapítása, hogy a munkás-paraszt fiatalok nem tartják annyira „létkérdésnek” a diplomás foglalkozást, mint az egyéb szülői gyermekek, akik közül sokan el sem tudják képzelni, hogy munkás, vagy különösen paraszti foglalkozást választanának.

A vitaindító cikkben, másik jelentős „fix-pontunk” az volt, hogy a társadalmi munka nem befolyásolhatja károsan az eredményeket. Ezt azzal is igazolni tudtuk, hogy közöltük a zömmel munkás-paraszt származású egyetemi KISZ-vezetők átlagát, amely két tízzel emelkedik az egyetemi átlag fölé. Névszerint szólaltattunk meg jól tanuló KISZ-vezetőket, ezzel is arra figyelmeztetve, hogy az átlagotok tekintélyes része nem körülményei, nem a sok mozgalmi munka, hanem saját hibáim miatt ért el gyenge eredményt. Kiegészítésképpen azonban érdemes figyelembe venni a „társadalmi munka és művelődés” című hozzászólást, amely a kérdés másik oldalát boncolgatja, azt a helytelen véleményyt, hogy a tanuláson túl — vagy éppen a kárára is — a szabad időmet teljesen önzőn úgy használom fel, hogy kedvem tartja, s nem végzek sem-

féle társadalmi munkát. Közgazdászainknak a társadalmi munka semmiképpen sem lehet közömbös, hiszen a társadalmi élet nap mint nap újabb elméleti és gyakorlati politikai kérdéseket vet fel, amelyeket csak tankönyvből megismerni nem lehet. A társadalmi munkára fordított idő nem lehet idegen, haszontalan egyénileg sem a közgazdász, a kommunista ember számára, sok tapasztalattal gazdagít.

Természetesen ha a társadalmi munka túl sok időt vesz el, s olyan terheket ró egyes emberekre, hogy hatással lehet eredményeikre műveltségi színvonalukra, akkor a KISZ-szervezetnek kell közbelépnie, s arányosan elosztani a munkát az egyes KISZ-tagok, a kívülállóak között.

Bár nem volt elég termékeny a vita, néhány javaslat már eddig is megjelent a hozzászólásokban s még kiegészítenénk. Helyesnek tartanánk, ha a KISZ-szervezet akár az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalom, akár csak a KISZ-csoport értekezletek keretében belül tanulmányi munkájában jobban megvalósítaná az egyénekenkénti eredmény értékelést, bírálatot, ellenőrzést.

A másik pedig: javasoljuk az egyetemi szerveknek, hogy elemző módon vizsgálják meg az egyes szakokon sikerült-e valamit lefaragni az esetleges „indulási hátrányból az egyetemi évek alatt és szeretnénk, ha a nevelőtanárok hatóköréből kieső harmadévfolyamon minden szakvezető tanszék valamilyen csoportfelelősi rendszert honosítana meg.

Úgy gondoljuk a vitát azzal zárhatjuk, változatlanul fontos megkeresni azokat a pontokat, ahol megbuknak az erőfeszítéseink, amelyeket azért teszünk, hogy a munkás-paraszt hallgatók műveltség, szakmai-politikai színvonal tekintetében — előző körülményektől függetlenül — a legjobbak legyenek.

Szerkesztőség.

Egy hallgató vágyálma

Az élet álom. Így jött el a Rozs Laci „életében” a pillanat, amikor elégtételt vehetett azokon, akik nem elégséges, hogy nehéz kérdéseket, de többször elégtelen kalkulust adtak neki.

Besétált a tanterembe, ahol az ünneplőbe öltözött oktatók már izgatottan várták, hogy levizsgáztassa őket. Arcáról sugárzott a jóindulat, ahogy végignézett rajtuk, az egyik bájos tanársegédnőre rá is mosolygott.

— No, kérem! Hányan ülnek az első padokban?

— Négyen vagyunk, hallgató elvtárs — felelt egy szeleburdi docens.

— Négy annyi, mint négy — számolgató Laci. — Ezt egyszerre el is intézzük! Kíván valamelyikük tételt húzni?

Senki sem kívánt. Így hát Laci leültette őket, maga is helyet foglalt és ránézett az ijedten izgó-mozgó professzorokra.

— Magának fáj a foga?

— Nem, kérem, csak virrasztottam egész éjjel és kicsit a fejem zúg.

— Azért, mert tudok adni fájdalomcsillapítót. Különböző utolsó éjjel már nem érdemes tanulni. És nincs is szükség rá, nem igaz? Hát, gondolkozzon, kérem, az MTK kialakulásán és történeti fejlődésén!

— Maga milyen árukker — fordult ezután az adjunktushoz, akinek tipikus jótanuló arca volt.

— Ó, én mindegyik csapatot szeretem — felelt a kértetett, csengő hangon.

— A Fradit is? — ráncolta homlokát Laci.

— Még azt a legkevésbé.

— En pedig pont Fradidrukker vagyok — nyugtatta meg a hallgatót.

— Roppant könnyű kérdést kap, mindjárt kezdhetsz is feleletet: Legyen szíves hasonlítsa össze nekem Albert bal lábát és a Honvédet.

— Véleményem szerint a kettőt össze sem lehet hasonlítani! — vágta ki az adjunktus, akinek tipikus jótanuló arca volt.

— Befejezte? — kérdezte Laci kedvesen.

— Mátraival egy házban lakom — tette még hozzá az adjunktus.

— Jó! Nos — nézett Laci a bájos tanársegédnőre —, ön miről akar felelni?

— Tichy Lajos fejlődéséről szeretnék...

— Ön ennyire érdeklődik? Nagyon helyes. Csak gondolkozzon.

— Sajnos, magát nem tudom levizsgáztatni — nyújtotta ezután az indexet a szeleburdi docens felé —, hiszen maga nem volt kint a Csepel-Vasason.

— Beteg voltam, hallgató elvtárs — mondta bocsanatképpen a szeleburdi docens —, de hallgattam a közzétételt.

— Ha előadást kell tartani, akkor, persze, nem beteg! Na, majd meglátom.

És ehhez hasonló stílusban foglalkozott tovább Laci az oktatókkal. Lehet, hogy álmában többé-kevésbé elégtételt vett rajtuk, de ha felbőredek, bizony nem szeretnék a bőrben lenni.

(Megjelent az Egyetemi Lapok június 10-i számában.)

— káté —

Mi a véleménye a diplomamunka bevezetéséről?

Ezt kérdeztük meg a múlt héten az egyik pénzügyes csoport államvizsgabizottságától. (Lapunkban, már korábban hírt adtunk arról, hogy 1963-ra a külkereskedelmi és az általános szakon bevezetik a diplomamunkát — ezért érdeklődtünk, most a gyakorló államvizsgázatóktól mi a tapasztalatuk. Sajnos hallgatókat nem állt módunkban megkérdezni, mert őket bizony nagyon lefoglalja, most az államvizsga.)

Az elnök,
László Andor

elvtárs, az OTP vezérigazgatója:

— Az a tapasztalatom, hogy kis számú kivétellel gyenge a felkészülés. Ezen belül a lexikális tudás valamivel jobb, mint az egyes tárgyak megértése, a tudományos gondolkodásmód elsajátítása. Tar-

tok tőle, hogy problémák adódnak a diplomamunka bevezetésével. Az a kérdés, hogy a diplomamunka „zárthelyi”, tehát írásbeli felelet lesz-e (ekkor nem diplomamunka!) vagy több. Ahhoz viszont, hogy a diplomamunka saját, komoly teljesítmény legyen, meg kell szigorítani a követelményeket. A diplomamunka-rendszer sokkal intenzívebb évközi foglalkozást, sok dolgozatot tételez fel s azt hiszem, erre nem vagyunk még felkészülve.

Vörös Gyula
vizsgázató

a politikai gazdaságtan tan-
székvezetője:

— A diplomamunka bevezetésével a politikai gazdaságtan tárgya sajátos helyzetbe kerül. Elsajátításának mérésére két út lehetséges. Egyik elképzelés az, hogy a szaktárgyból diplomamunkát készítsenek és a két általános tárgyból pedig

államvizsgázzanak. A másik, hogy olyan témát válasszanak a szaktárgyból, amely kidolgozásánál elengedhetetlen az elméleti vonatkozások tisztázása. Minden konkrét közgazdasági tárgynak a szocializmus politikai gazdaságtanával kell átítatódnia, összefonódnia. Persze ennek az is feltétele, hogy a szocializmus politikai gazdaságtana kidolgozottabb legyen, akkor jobban kapcsolódhat az egyes konkrét tárgyakhoz. Jelenleg igen negatív, hogy a politikai gazdaságtan a hallgatók elképzelésében külön áll az ágazati tárgytól, a szaktárgyak eléggé a technikai keretek közé szorúlnak. Szükséges lenne, hogy az ágazati tárgyak jobban szójják bele tárgyukba az általános közgazdasági elveket. Az a véleményem, hogy több ismeret megszerzésére kellene kényszeríteni a gyakorlati közgazdasági életből is. A szocializmus politikai gazdaságtana tanuláskor elengedhetetlen ismerni mi van a gyakorlatban.

— Egyébként úgy érzem, a diplomamunka nehezebb lesz a hallgatóknak, mint az államvizsgák, de célszerűbb és hasznosabb lehet — mert önálló munkára kényszerít. Az elméleti kérdések tisztázására nyilván mód nyílik a diploma bírálatakor.

Poller Imre

filozófia vizsgázató:

— Én is a politikai gazdaságtannal kezdem, ennél a tárgynál látszik meg ugyanis, hogy napjaink, a szocializmus mindennapi kérdései eléggé kiesnek hallgatóink témaköréből. Ha erről kell beszélniük eléggé frázisszerű megnyilatkozásokat hallunk. Úgy érzem, csak tantárgynak tekintik a politikai gazdaságtant, s nem annak a fontos alapozó tárgyának, amire az egész közgazdasági ismeretük felépül. A filozófiára is ezt lehet mondani. Érdekes tárgy — de a szakmájukra nemigen vonatkozik — vélik sokan a hallgatók közül.

— S bár tudom, hogy elég sok munkát jelent a bevezetése mégis az a véleményem, ne államvizsgázzanak a hallgatók, készítsenek olyan diplomamunkákat a szakmájukból, amelyben az adott téma elméleti és politikai vonatkozásai is tükröződnek, tehát olyat, ahol a politikai vonatkozások együtt jelennek meg a szakmával.

A NÉPKÖZTÁRSASÁGI ÖSZTÖNDÍJ

pályázatokat a vizsgaidőszak végéig, június 25-ig kell leadni az illetékes dékáni hivatalokhoz. Az ösztöndíjat megpályázhatja minden olyan kitűnő és jeles tanuló, aki jelentős társadalmi munkát is végez.

Figyelem!

Augusztus 15-ig minden hallgató adja be a dékáni hivatalokhoz szülei jövedelmének az igazolását, az ösztöndíj- és tandíjmegállapítás céljából. Aki nem tartja be a határidőt, nem kapja meg az ösztöndíjat.

Legutóbb egyetemünk szak szervezeti bizottsága foglalkozott a menzabajokkal. A beérkezett jelentések, panaszok kivizsgálására bizottságot küldött ki. Ennek a bizottságnak a jelentéséből idézünk.

„Talán adjunk ambíciópótlékot is?”

Ifjú közgazdászok találkozójáról

Egyetem külkereskedelmi szakán tavaly végzett külkereskedelmi vállalatoknál dolgozó fiatal közgazdászokat hívott össze a szakmai bizottság, hogy elmondják tapasztalataikat és problémáikat.

A beszélgetést a KPVD SZ vezetői részéről *Szász Ferenc* né, az egyetem részéről *dr. Vajda Imre* professzor nyitotta meg.

Különösen sok szó esik ma a fiatalság problémáiról, arról, hogy javítanunk kell nevelési módszereinken. A vita kezdő alaphangja ezt az általános megállapítást látszott indokolni. Öszintén meg kell mondanunk, hogy nagyképp, öntelt megállapításokat is lehetett hallani. Persze, nagyon nehéz érzékeltetni a hangot, a hangsúlyt, de egy kiragadott — és leírt — idézet talán alkalmas lesz erre.

Elhangzottak például ilyen megállapítások: „...nem az egyetemet kell megváltoztatni, hanem a külkereskedelmet és erre mi vagyunk alkalmasak, mert mi vagyunk a vállalatok legképzettebb dolgozói...”

„...az évfolyam mindegyik alkalmas üzlethöz, mert mindenkinek megvan hozzá a kellő „sliffje”...”

„...a bonyolítási munkát nyolc általánossal is el lehet látni, felesleges oda hozzánk hasonlítani magasképzettséggel embert állítani...”

„...a bonyolítási munka nem ambicionálja az embert nyelvtanulásra...” Ez utóbbira kérdezte Vajda professzor: „...talán adjunk ambíciópótlékot is?”

Persze nemcsak erről volt szó. *Sugár Ákosné*, a minisztérium oktatási osztályáról, majd *dr. Herczogh Mária* hozzászólásai és a beszélgetésbe többször is bekapcsolódó Vajda professzor észrevételei helyes irányba terelték a beszélgetést.

Voltak jogos panaszok is. A *Nike*knél például láthatóan nem foglalkoznak megfelelően az odakerült fiatal közgazdászokkal. Az a panasz, hogy nem helyes az iparból áthozott mérnökökkel és egyéb műszakiakkal biztosítani az üzlethöz utánpótlást — semmiképpen sem helytálló. A panaszok szempontjából részben hasonló a helyzet a *Tanímpe*nél is. Egyesek orosz nyelvtudással olyan helyre kerültek, ahol arra nincs szükség. Ugyanakkor azonban eléggé elhamarkodott ebből olyan következtetést levonni, hogy orosz helyett tanítsanak németet az egyetemen, mert az fontosabb, vagy, hogy pénzpo-

csékolás végzett közgazdászt nem képzettségének megfelelő munkakörben — azaz nem üzlethöz — foglalkoztatni. Meg kell ugyanis mondani, hogy az egyetem nemcsak üzlethöz, hanem a pénzügyi szakember, sőt még a vállalati közgazdasági, piackutatási és árelemzői munka is. Teljesen egyet lehet érteni *Sugárnéval*, aki ezt így fogalmazta meg: „... a Közgazdasági Egyetemen közgazdász- és nem üzlethöz képzés folyik”.

Amit az egyetemi nevelésnek is meg kell szivlelnie

Helyes, és az egyetem számára is nyilván megkívánandó gondolatokat vetett fel az *Import*knél dolgozó *Szilágyi* elvtárs. Elmondta, hogy véleménye szerint a jelentkezők 80 százaléka azért ment a külkereskedelmi szakra, mert az utazás vonzotta, és a négy tanulmányi év alatt az egyetem nem sokat tett ennek a szemléletnek a leküzdésére. (Sőt!) Ez okozza azt, hogy a végzetek mindegyike csak az üzlethöz beosztást fogadjon el, képzettségének megfelelő munkakörnek. Egyébként tervezés, statisztikára alig kaptak képzettséget, — a jegyzet maga is „kicsi” volt, jelentőségét sem tartották nagyra: — a *pénzügyi munkáról pedig csak elvi fogalmak vannak, de azt nem is tudták, milyen munka folyik a vállalatok pénzügyi osztályán*. Mások elmondták, hogy az egyetem általános áruismeret ad ugyan, de ez az anyag a vállalati speciális áruismerethez bizony kevés. Különösen így van ez a műszaki vállalatoknál. A műszaki vállalatok bonyolított beosztásában a közgazdászok hátrányosabb helyzetben vannak, mert a vállalatok a megürelt üzlethöz helyekre az iparból hoznak mérnököket és műszaki képzettéggé szakembereket. Ezek azonban nem értenek a külkereskedelemben. Elpanaszolták azt is, hogy még mindig tapasztalható a „műszaki gög”, de ugyanakkor a panaszokdók nem vették észre, hogy ők maguk azokat becsülik le, akiknek „legalább” közgazdasági egyetemi képzettségük nincs. Tehát most már „közgazdász gög” is van! Mások a jó tapasztalatokról beszéltek.

A *Metál*impeknél a fiatalokat két heti üzemgyakorlatra küldték, hogy a vidéki gyárban

szerezenek meg íróasztal mellett el nem sajátítható tapasztalatokat.

A *Hungarotex*nél a közgazdász-gyakornokok egy-egy hónapot, más-más osztályon töltöttek el, — ez alatt a hat hónap alatt többször foglalkoztattuk velük a vállalat egyik főosztályvezetője — és amikor a „praxi”-idő letelte után megkapják végleges beosztásukat a bonyolításban, ott azóta is ugyanígy foglalkozik velük a csoport vezetője.

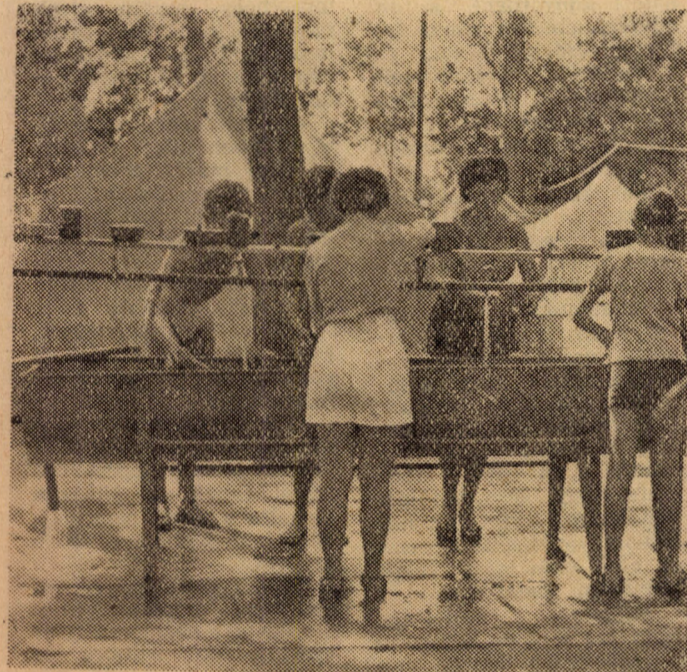
Milyen következtetések vonhatók le a beszélgetésből?

A jó tapasztalatok mellett az egész beszélgetés azt a hangulatot tükrözte, amit Vajda professzor „türelmetlenségnek” fogalmazott meg, holott inkább elégedetlenségnek volt mondható. Elégedetlenség fiataljaink általában azzal, hogy hat hónap után még mindig kevés volt közöttük külföldön — a megjelent huszonegy közül mindössze egy —, hogy nagy-résziük több, mint hat hónap után még mindig „csak” bonyolító, és azt egyikük sem vette észre, hogy gyakorló közgazdász munkakörben lényegében egyikük sem dolgozik, pedig ezekre a munkahelyekre is a Közgazdasági Egyetemnek kell az utánpótlást biztosítani. Igaz az a megállapítás is, hogy a minisztérium kollégiuma hiába hoz helyes határozatokat a vállalatoknál folyó közgazdasági elemzőmunka megjavítására, ha a végzett fiatalok az utazás és a magasabb fizetés reményében közgazdasági munkának csak az üzlethöz — vagy annál magasabb, de mindenképpen áruosztályi — munkát tekintik, és az összes többi munkakört lebecsülik.

Helyes az a javaslat, hogy a jövőben — akár az Eötvös utcai KPVD SZ klubban, akár másutt — jöjjenek össze a külkereskedelemben ifjú és kevésbé ifjú közgazdászok... Jó lenne azonban, ha legközelebb meghívják a vállalati személyzeti munkával foglalkozókat és egy két vállalati igazgatót is. Mert nemcsak a helytelen kell észrevenni a lezajlott megbeszélésből, hanem azokat a megjegyzéseket is, amelyek alkalmasak arra, hogy segítsék a vállalatoknál már dolgozó és a későbbiek folyamán odakerülő közgazdászok munkáját. Ez nemcsak a közgazdászok, hanem a népgazdaság érdeke is.

Várkonyi László
(Megjelent a „MÉRLEG” című lap májusi számában.)

Az egyetemi fotokiállításról...

Gajdos Ferenc: Tábortan

Varga Ferenc: Balaton-parton

Várhelyi Kálmán: Szalonnasütés

Menzabajok – menzagondok

Nem először írunk lapunk hasábjain a Pest-Budai Vendéglátó Vállalatnak az Egyetemen elhelyezett menzájáról és önkiszolgáló étterméről és sajnos, úgy látszik, nem is utóljára. Azért merünk próféták lenni saját éttermünkben, mert az pddigi cikkeknek, jótanácsoknak az eredménye csak ígéretek sokasága volt, igen kevés a szemmel látható, kézzel fogható és foglalkozható javulás.

Legutóbb egyetemünk szak szervezeti bizottsága foglalkozott a menzabajokkal. A beérkezett jelentések, panaszok kivizsgálására bizottságot küldött ki. Ennek a bizottságnak a jelentéséből idézünk.

Általános kifogások: az árak emelkednek, az adagok csökkennek, kultúrátlanosság, piszok, rendtelenség, tumultus tapasztalható, a kenyér nem friss és néha még savanyú is.

Ezeket a bajokon kívül a jelentés foglalkozik még az elégtelen választékkal, szóváteszi, hogy az olcsóbb ételek hamar elfogynak, bizonyos ételeket egyáltalán nem főznek. A hallgatók a gyenge minőségre panaszolnak, több alkalommal az ételek mennyiségével sem voltak megelégedve.

A bizottság alapos munkát végzett. Megállapítása szerint a

menza meglévő hiányosságai több okra vezethetők vissza. Ezek közé tartozik elsősorban a túlszűfoltóság. Többen étkeznek a menzán és az étteremben is, mint amennyit kapacitásuk elbir. Margit néni akár hanglemezre is vehetné, hogy: „Külsőknek csak fél egy után!”, semmi hatást nem ér el ezzel a figyelmeztetéssel. A „külsők” egy-két napig megszívlelik a kérést, aztán minden marad a régi: 12 órakor az egyetem oktatói és dolgozói már alig tudnak asztalhoz jutni.

A következő ok az, hogy **kevés az alkalmazott.**

Megjegyzni a jelentés azt is, hogy sem a konyhának, sem a vállalatnak nem áll érdekében a választék növelése és az olcsóbb ételek főzése. Szóvátesz a jelentés olyan apróbb hibákat és hiányosságokat is, amelyek a napi bosszúságok közé tartoznak. A kezdetben alkalmazott és bevált háromszögletű tálcákat igen rövid idő alatt sikerült kicserélni olyanokra, amelyekre egyrészt három fogás már nem fér rá, másrészt az asztalokon nem lehet elhelyezni azokat. Az asztalokról hiányzanak a sótartók, fogvájók, igaz, hogy ennek elsősorban az az oka, hogy

hamarosan szórnak szálán eltűnnek.

Az szb által kiküldött bizottság nemcsak a hiányosságokat állapította meg, hanem

javaslatokat is terjesztett elő.

Felkérte az étterem vezetőségét, hogy kalkulációját a jövőben gondosabban készítse el és gondoskodjék az ételek választékának bővítéséről is. Javaslatot tett a zsúfoltság megszüntetésére, illetve annak megoldására, hogy a „külsők” fél egy óra előtt valóban ne látogathassák az éttermet. Felkérte a KISZ egyetemi szervezetének vezetőségét, jelöljön ki aktívákat, akik az étteremben hetenként felbájtva ügyelnek a rend betartására, a társadalmi tulajdonra és segítik a személyzet munkáját. Felkérte az szb az étterem vezetőségét is, hogy tartson az éttermi személyzet részére munkaértékelést és azon ismeretese az elhangzott kifogásokat.

További javaslatokat is terjesztett elő az szb, részben a KISZ egyetemi szervezete, részben az étterem vezetősége elé, amelyeknek megvalósítása minden bizonnyal jobba, zavartalanabbá teheti a menza és az étterem dolgozóinak munkáját, az ott étkezőknek az ellátását.

Csak meg kellene végre szivlelni ezeket a javaslatokat.

Jó pihenést!

Csendesednek a folyosók. Még egy-két vizsga, felvétel, államvizsgák — s kiürülnek az ismert termek, a zsúfolt könyvtár. Senki sem tart cigarettaszünetet a beugrókban, a jótékony homályos részeken sem látjuk a szerelmesek születt-jét — indexeszel a kezében sem ácsorog senki a fehér ajtó előtt.

A harmadik emeleten fűtőréssző festők meszelnek, hangosbeszédű asszonyok sikálják tisztára. Ablakot fényesítenek, padot festenek, (hiszen miért örlének tovább a név-párokat, ha már ügysem érvényes az összetétel?). Nyár van. A hallgatók és a tanárok messze járnak. A harmadévesek úrnékben, hivatalokban, — a szerencsésebbek külföldön — kóstolgatják a szakmát. Sokan a kéthetes építőtáborban izomlással, felégett háttal vidáman élvezik a „nomád”, de kedélyes társadalmi életmódot. Többen mennek természetközvetbe, szüleitnek segítenek, — gyárban, hivatalban dolgoznak, hogy öszszel könnyebben folytathassák a tanulást — néhányan nyaralnak — s van, aki tanul. Napsütésben kinlódva, nyögve vezekel az évközi könnyművészekért.

A nyár mindnyájunknak élvezetes. A vidám napsugaras idő annak is jó kedvet teremt, aki dolgozik, s az is megtalálja a szükséges pihenést, aki üzemi gyakorlatra is, táborba is megy. Kívánunk tehát, mindenki-nek, hallgatóinknak, tanárainknak jó munkát, kellemes pihenést. S a most még annyira divatos tablók jelgéljével írjuk mi is: Szeptemberben találkozunk!

EZT OLVASTUK...

„Különbséget kell tenni a szobafal és a textilanyag festése között.” (Mélyelmű megállapítás, bár ehhez nem kell egyetemre járni.)

(Textiltechnológia 82. oldal.)
„Olyan az eljárás azonban, amely lehetővé teszi, hogy a textilanyagot csak a szükséges anyagok esetében ajánljuk.” (Ezt jó lesz megjegyezni, kis közgazdászom.)

(Textiltechnológia 77. old.)
„A földművelésre való áttérés...”

(A végén még kiderül, hogy az Almuska is haladó hagyomány.)
(Magyar Gazdaságtörténet I/1. 87. old.)

Nemzeti összefogás helyett aláhúzással valami egészen mást olvashatunk a Gazdaságtörténet jegyzet I/2. 68. oldalán, olyasmint, amit orvosi nyelven általában csak dizentériának szoktak mondani.

Az elhelyezkedésről

20-án és 21-én tartanak tájékoztatást a karok a negyedévesek részére. A kari hirdetőablakokon ugyancsak akkor jelenik meg a megpályázható állások jegyzéke.

Időhúzás

A második gazdaságtörténet konferenciára készült a csoport. Illetve... szóval azon a héten volt polgári, statisztika, dialmat és így pár percel a kezdés előtt 19 ember jókora hangzavarral biztatót két másikat, hogy húzzák el valahogy az időt.

— Ugyis mindig többet beszéltek, mint kellene, most aztán tiétek a szószék.

Persze, két órát elhúzni nem könnyű, különösen akkor, ha már az első kérdésnél megakad a tudomány. Kínos csend volt a teremben, de meg kell hagyni, a társaság azért igyekezett olyan arcot vágni, mint-ha nem foglalkoztatná jobban, mint a ciklus alakulása az ellenforradalmi rendszer első évtizedében.

Végül az egyik bőbeszédű fiú — lángvörös haj, enyhén rekedtes hang, hadarás — beszélni kezdett.

4 KÖZGAZDÁSZ

Tervek és perspektívák

Beszélgetés negyedévesekkel

A polgári jegyzetbe merülve találtam rá a könyvtárban, Gradwohl Péter belkereskedelmi szakos hallgatóra. Nem kérti magát sokáig, s elmondja, hogy Pécssett szeretne állást kapni, mert arra felé lakik, lehetőleg a Tüzeplén. Leginkább a tervezés és az áruforgalmi osztály munkája érdekelné, de az ügyviteli beosztástól sem idegenkedne.

„A továbbiakra nézve; szerintem alkalmazkodni kell a körülményekhez. Nem lehet nekünkgrani a dolgoknak, hogy azonnal megváltoztassunk mindent, mert rossz szemmel néznének az emberre. Természetesen az embernek azért van feje, hogy használja. Egyelőre azonban az államvizsga a legfontosabb. Kettőt már lettem, a kereskedelem gazdaságtanát jóra, a kereskedelemtechnikát pedig jelesre. A neheze azonban még csak most jön.

Csak különös a helyzetünk, mert még mindig nincsenek kitéve az állások. Remélem, a minisztérium lehetővé teszi, hogy odamenjek, ahová akar-nék.”

Erről aztán nem is mond többet, siet vissza tanulni, de annál többet emlegeti Puskás Sándor számvitel- és Major Ágnes iparszakos hallgató a Művelődésügyi Minisztérium új rendeletét.

„Ez a tervszerű elosztási rendszer elég rosszkor, nagyon későn jött. Ennek az a lényege, hogy a minisztérium dönt a közgazdász-igényekről. Választ a vállalati kérelmek között, a kiválasztott

állásokra szemináriumként jelentkeznek a hallgatók. Végül a minisztérium dönt, megkapja-e a hallgató a kívánt állást. A munkahelyet, amit a hallgató kap, két évig nem lehet elhagyni, mert az új vállalatot, amely felvénne a rendelkezést megszűző közgazdászt, megbüntetik.

Ez a rendelkezés — hallgatói szemmel nézve — azért is helytelen, mert előfordulhat, hogy ha területileg meg is felel az embernek, esetleg a beosztás már nem, s ez minden bizonnyal rontja a munkakedvet. Az egész új rendszer bizonytalanná teszi a kilátásokat, sokszor fizetés dolgában is.”

Puskás Sándor és Major Ágnes egyébként vidékre akarnak menni, Egerbe vagy környékére. Mindketten olyan munkát akarnak végezni, ahol közgazdász is lehet az ember, nemcsak tisztviselő.

Takács Imre számvitelésnek nincsenek ilyen gondolatai. Társadalmi ösztöndíjas a Zalaegerszegi Tejipari Vállalatnál. Ő is leginkább tervosztályra szeretne kerülni, de számviteli, statisztikai munkát is elvállal. „Előbb az üzemművel, a technológiával szeretnék tisztában lenni, aztán meg akarom ismerni az összes osztály munkáját, hogy átfogó képet lehessen a vállalatról. Kifejezetten irrodai, adminisztratív munkát nem szívesen vállalnék, hiszen nem azért jártam egyetemre. Olyan helyen szeretnék dolgozni, ahol az egyéniség, a képesség és tudás legjobban kibontakozhat. J. Z.

Budapest I. osztályban kosárlabdacsapatunk

Befejezték kosarasaink a bajnokságot; a férficsapat a Budapest I. osztályban II. helyen végzett.

Most tervszerű felkészülés folyik az osztályozó mérkőzésekre az NB II-be jutásért. A hónap végén kerülnek lejátszásra Szolnokon a mérkőzések (ezenkívül még három csoportban lesznek az osztályozók elődöntői), a csoportok győztesei pedig bejutnak a döntőbe, amely Pesten lesz lebonyolítva július 7-8-án. A küzdelmekhez — amelyek nagyon nehéznek bizonyulnak — sok sikert kívánunk.

A képen a csapat tagjai (állnak): Frank, Márton, Botlik, Lutter, Szunyogh edző; Szegedi, Kamenczki, Horváth, Szesenov. (Guggoink): Szijjártó, Bodnár, szakosztályvezető, Sörös, Gombocz.

Cecuracajzak

— Meg kell hagyni jól csinálta. Valahol a kiegyezés politikai jelentőségénél kezdte, meg az ipari válságok okainál, s aztán a továbbiakat nemigen értette senki. Pillanatra mint-ha Ady és Keynes neve is feltűnt volna, hogy hamarosan elmerüljenek a kacifántos cecuracajzak körmondatok közérthetetlen áradatában.

Eltelt vagy öt perc. R. elvtárs, vastag szemüvege mögül pislogva figyelte a beszélőt, majd egy pillanatnyi szünetet gyorsan kihasználva megszólalt:

— Idáig két dologról volt szó: tücsökről és bogárról. En megértem magát, de térjen a lényegre. — A vöröshajú ártatlan csodálkozással nézett vissza R. elvtársra, majd enyhén vállvonással megjegyezte:

— Hát, beszélhetek arról is. — Ránézett az órájára, és folytatta, — ahol abbahagyta.

Két szál gyufa

Az előadóban fojtogató volt az unalom. Néhányan még jegyzeteltek az első sorokban, de a többiek inkább csak fir-

káltak. A terem közepe táján ketten vicceket meséltek egymásnak, majd különböző gyufajátékokra tértek át. Az egyik — feketehajú, öntelt 25 év körüli legény — hirtelen felderülő képpel sügta a másikat:

— Fogadjunk, hogy nem tudsz megtartani két gyufaszálon egy harmadikat. — A másik tiltakozott.

— Na, figyelj! Tartsd így, a két szálat a doboz két oldalán, én meg majd ráteszem a harmadikat. De szorítsd ám!

Azzal a két gyufaszálat, gyújtófejjel feléle a doboz foszforos oldalához fogott két ujjal, úgy, hogy a szálak csusz-pasz vége jóval túlért a dobozon.

A másik átvette a dobozt, és a két szálat jól hozzászorította a dobozhoz. A feketehajú ekkor tenyerével hirtelen ráütött a doboz fölért kimeredő két szálvégre. A gyufaszálok pillanat alatt meggyulladtak, jókora vízhólyagot égetve a fiú mindkét ujjára.

A feketehajú meg hátravette magát az ülésen, tátott szájjal hangtalanul röhögött, annyira, hogy nyelve szinte kilógott a szájából.

Gazdaságtörténet-szigorlat — statisztika-vizsga

Folynak a vizsgák... A nap minden órájában láthatunk legalább egy izgatott csoportot ácsorogni vaiaemlyik felhőmályos folyosókanyarban, egy-egy szeminárium ajtaja előtt... Sőt, nemcsak ott. A második emeleten az általános kar dékáni hivatala előtt is többen járkálnak fel-alá. A másodévesek gazdaságtörténetből szigorlatotznak; a fiúk komoran lehajtott fejjel, a lányok zseb-kendőiket idegesen gyűrgetve gondolják át meg egy-szer a tekintélyes mennyiségű másféléves szigorlati anyagot.

Amikor belépünk Berend Iván elvtárs szobájába, éppen V. I., a pénzügy II/2 csoport hallgatója felel; a jobbágyfelszabadításról beszél. Folyamatosan, részletesen elemzi, hogy a kérdés megoldására a reformkor idején milyen intézkedések történtek és javaslatok hangzottak el, s ehhez viszonyítja az 1848 március után bekövetkezett felszabadítás harderejét és jelentőségét; majd a továbbfejlesztés lehetőségeit és korlátait ismerteti. Helyesen szögezi le, hogy a szabadságharc leverése a kérdés „amerikai utas” jellegű megoldását lehetetlenné tette, s hosszú időre megszabta azt, hogy a magyar mezőgazdaság csak a „porosz út” tőkés fejlődésének útját járhatta. Sajnos, a második kérdésre adott válasza, a bethleni stabilizációs politika ismertetése már nem tökéletes: elfelejtje megemlíteni a húszas évek elejének behozatali tilalmi rendszerét, s az 1925-ös „autonóm vámtarifa”, s a vele kapcsolatos „agrárius” álláspont ismertetése is csak lassan, dögöve megy. A „jó” osztályzatot azért megkapja.

A további feleletek sajnos még ezt a színvonalat sem érték el. Sz. A. iparszakos például szemmel láthatóan nincs tisztában a 48 és 67 utáni külföldi tőkebehatolás mértékével és irányával; az előbit „jelentéktelenség” nyilvánítja. Berend elvtárs további kérdései után az is kiderült, hogy — híven fenti álláspontjához — a vasútépítést is jelentéktelenség tartja (adatok nélkül), s nem tud arról, hogy például a feketeszén-bányászatban kik és hol kezdtek termelni ebben az időben? (A válasz: a DGT Pécssett; az Osztrák Államvasúttársaság Resicán — s mindkettőt az osztrák Rotschildok tartották kézben.)

— Az általános kép, amit a hallgatók felkészültsége mutat, elég szürke — válaszolja kérdésünkre Berend elvtárs. — Rátkán fordul elő a teljes készültség — de az igazi jó felelet is kevés. A hallgatók zöme jól-rosszul elmondja az anyagot — de az érdeklődés és elmélyült rudás minden jele nélkül. Véleményem szerint ez az utóbbi mozzanat nemcsak az évközi munka elégtelenségének következménye, de kapcsolatban állhat azzal az országosan megfigyelhető jelenséggel is, hogy a humán tudományok, s így a történelem iránt is az érdeklődés jelenleg csökkenőben van. Káros dolog ez, mert történelmi — nálunk konkrétan gazdaságtörténeti — tudás híján számos mai gazdasági és politikai jelenséget nem lehet megmagyarázni, s így megérteni.

A harmadik emeleten a III. éves földrajzos csoport vizsgálják gazdaságtörténeti témáikat. Némethné elvtársnőnél. Erkezésünkkor nagy izgalomban találtuk a csoportot; mint kiderült, a dolgozatok kijavítása éppen ekkor volt folyamatban. — Nem leszünk egyedül — tájékoztat az egyik hallgató, M. K., mivel dr. C. Ottó elvtárs, a berlini Humboldt Egyetem statisztikai intézetének igazgatója is végighallgatja a vizsgákat — bár nem beszél magyarául —, így a statisztikavizsga még a német vizsga elemeit is tartalmazhatja esetleg. (A ked-

ves vendég azonban nem nagyon szót a hallgatókhoz) vizsga az vizsga (csak bántorító pillantásokkal biztatta őket).

Közben megkezdődtek a szóbeli feleletek. Szépen. B. E. felel, jelesre — de miért olyan ideges? K. S. következik: a népesség foglalkozási csoportok, műveltségi színvonal szerinti megoszlásáról beszél, majd az ipari termelés változó, változatlan állományú és összetételindexéről beszél — feleletek azonban lényegesen gyengébb, csakúgy, mint az utána következők.

— Nem arról van szó, mintha a csoport nem tanult volna a vizsgaidőszakban — mondja Némethné elvtársnő. — Nagyon is sokat tanult — de mindez nem pótolhatja a rendszeres, évközi munkát; s

ezzel viszont bajok voltak. Nagyon sokan felületesen dolgoztak, s ez most bosszulta meg magát. Hiába jó a tétéles felelet, ha „belekérdezek” az anyagba, a vizsgázó szint megnevel, s csak nehezen, vagy sehogysem tud helyes választ adni — a helyes közgazdasági szemléletmódról nem is beszélve. Nincs igazi „leüledett” tudásuk. Ez magyarázza az írásbeli hibák javarészét is.

Majd M. K. ül asztalhoz, s a mezőgazdasági termelés értékbeli számbavételéről beszél szépen, folyamatosan. — Ez az egyik legszebb felelet a mai vizsgán — mondja Németh elvtársnő. Valóban, mintha csak cáfolni akarná a csoport munkájáról előbb kapott képet — sajnos, azonban, az a nagyobb részre ráillik. **Becky György**

KIRÚGTAK

Majd én megmutatom neki! Térdem állva, könyves szemmel fog bocsánatért könyörögni, s én hűvösen elnézve felelte, lefejttem esdeklő kezét, és közömbösen, részvétlenül tovalépdélek, mint ahogyan ő kirúgott, mikor rájött, hogy jobban tudom az anyagot.

Már amikor a tételeket kiosztotta, feltűnhetett neki az arcomról sugárzó értelem, mert előre megfontolt szándékkal, már az első mondatomnál megállított. Gúnyos éllel megkérdezte, vajon biztos vagy-e abban, hogy az intelligens (Sir Vice Neviyork polgármestere? Ugyanakkor ravaszul úgy tett, mintha nem vette volna észre, hogy én mindjárt gondoltam, hogy Chamberlainnal tévesztetem össze és csak önérzetem miatt mondtam „igen”-t.

Amikor kifejtettem, hogy Du pont de la Krupp a legnagyobb francia monopólium, akkor meg azt kérdezte, hogy ezt írásban adom-e. Persze, meglepődött, amikor leírtam, úgy látszik, biztos volt benne, hogy csak fonetikus tudom. Ígaza, a fiúk is mondták, amikor a jegyzetet olvastam, hogy egészen jó a francia kiejtésém.

Az USA nemzeti jövedelmére egyből rávágtam, hogy 500 millió yen (és fel-szólítás nélkül lerajzoltam neki az áthúzott lő-betűt). Ekkor újat kérdezett: mi az a frontsterling? Talán kicsit fitogtatva angol tudásomat, hogy Edizon volt USA külügyminiszter tömören így jellemezte: Biber bonum est.

Most úgy tűnt, mintha kicsit meghökkent volna. Úgy látszik, nem gondolt

arra, hogy ilyen mélységben tudom az anyagot.

Mindenesetre elhatároztam, hogy ezután értelmes magyarsággal fogok beszélni. Utolsó kérdésére már nyugodt fölényrel válaszoltam:

— Japán ipara az utóbbi években állati frankon csipkedte magát. Szerintem különösen Anglia firolt be emiatt, szinte csak stirelte hogyan bukna le sorra a piacai.

Ez már tetszett neki, mert nem állított meg. Szerényen elmosolyodtam, kissé lehúztam a jakom vállait, s magabiztosan folytattam:

— A tőkés csávók természetesen nem komálják ezt a nagy lépést, de mivel Japán az USA-tól tarhálja a lóvét, akár gazdaszra mehetnek a Bicu Misivel.

Láttam rajta, hogy nem érti, amit mondtam, mire megégszer elismételtem az egészet, de továbbra is olyan valószínűtlenül nézett rám, hogy be kellett látnom, hiába minden, nem tudja követni magasröptű gondolatmenetemet. Abbahagytam a kísérletezést és vártam, hogy men tegesse magát. Ehelyett ügyes tekintettel nyúlt az indexemért és tudásomtól lenyűgözve bágyadtan suttogott:

— Mondja, mit vétettem én magának?

Döbbenet néztem rá, nem gondoltam, hogy ennyire szívére veszi a dolgot, és vigasztalni akartam, hogy ne féljen, nem fogom megfúrni, mert jobban tudom az anyagot... De már késő volt. Feje mellére hanyatolt és egy utolsó mozdulattal — be-írta az elégtelent. **K. Gy.**

Kabalák és vizsgák

Hihet-e babonában filozófiával foglalkozó ember?

Természetesen nem. Mégis ilyenkor vizsgaidőszakban az egyetemisták túlyom többsége különféle kabalákra esküszik. (Má' pedig köztudott, hogy a Köz-gázón a filozófia súlyponti tárgya!)

A különböző előjelekből jóslják a „világ végét”, ami a másnapi kirúgással egyenlő. Például ilyen előjelek: X vizsgázató morcosan fogadta Y közönséjét; az úton nem találkozott egy kéményseprővel; sem; frontátrvonulás, stb. Egyeseknek csallhatatlan kabaláik vannak. Például degeszre tömött alkatásában minden vizsgára elhozza a Kincses Kalendáriumot, néhány követ Álmoskönyvet, a Harcsatenyésztés Kézikönyvét, a Vitorlázó Club 1953-

as évkönyvét és vizsgázók lelkiállapotával foglalkozó bizottság reprezentatív felmérése szerint a vizsgára menők 95 százaléka hisz istemben (A = 0,1) más Kőves-Pármiczky: Általános statisztika, 198. oldal).

Azért akadnak kivételek. Filozófiaszigorlat előtt az egyik tag úgy kiáltott fel: Nincs isten! Bizonyíték: ha volna, nem X-nél vizsgáznék. (Kiváncsi vagyok, ezt a bizonyítékot felhasználta-e feleletében is?)

Ami engem illet: kijelentem, hogy isten vizsga előtt sincs, s harcolni kell az ellen, hogy egyesek ki-lönlőre előjelekre alapozzák vizsgáik sikerét!

... a csoda vigye el, hát nem elvit-ték a tisztítóba a szürke öltönyömet? — Pedig minden vizsgán szerencsét hozott... **L. S.**